

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

-

Liikenne

Avovastaus

-

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

-

Työkoneet

Avovastaus

-

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt**Avovastaus**

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö**Avovastaus**

-

Kulutuksen hiilijalanjälki**Avovastaus**

-

Julkiset hankinnat**Avovastaus**

-

Muut poikkisektorit**Avovastaus**

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset**Avovastaus**

-

Muita huomioita**Avovastaus**

Osaaminen ja koulutus vaikuttavat monin tavoin ilmastosuunnittelun kokonaisuudessa. Osaamispohjaisten ilmastoratkaisujen vaatima työvoima tulee yhteiskunnassa ottaa huomioon. Tarvitaan pitkäjänteistä koulutustoimintaa ja sen kehittämistä, jotta pitkällä aikavälillä voidaan varmistaa osaamistarpeiden täyttäminen yhteiskunnan toiminnan ja kilpailukyvyn kannalta.

Lausuntopalvelu nostaa tutkimukseen perustuvan tiedon hyödyntämisen näkyviin. Tieteeseen perustuva uusi tieto, sen soveltaminen ja sen merkitys korkeakoulutettujen osaajien kouluttamisessa

ei lausuntoversiossa kuitenkaan esiinny. Ilman tutkimusosaamista ja sen osaajapoolin ylläpitämistä keskipitkän aikaväliinkään toimenpideohjelmat eivät toteudu.

Osaamisen ja koulutuksen huomioiminen ja merkitys jää lausuntoversiossa melko vähäiseksi. Konkreettiset esitykset osaamisen ja koulutuksen hyödyntämisestä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi jää ylimalkaiseksi.

Luonnoksen huomio arvojen ja kulttuuristen tekijöiden vaikutuksesta elämäntapoihin ja kulutusvalintoihin sekä kulutusperäisiin päästöihin vaikuttamisesta politiikalla ja valinnoilla on keskeinen. Tietämykseen ja asenteisiin voidaan vaikuttaa ilmastokasvatuksella kaikilla koulutusjärjestelmätasolla. Koululaitosta ja opiskeluaikaa laajempi kestävä kehityksen kasvatus sisältää ilmastoviestinnän kansalaisille. Jatkuva tiedeoppimisen ja tiedekasvatuksen edistäminen ovat välineitä edistettäessä kestävä elämäntavan ja ilmastotietoisuuden juurruttamista laajemmin. Toivottujen muutosten vauhdittamiseksi on tärkeää huolehtia myös kulttuurialan ja luovien alojen toiminta- ja kehittämisedellytyksistä.

Valtion mahdollisissa toimissa kulutuksen aiheuttaman hiilijalanjäljen yleiseen vähentämiseen mainitaan Tuetaan luovien alojen ekologisen kestävyys lisäämistä esim. ympäristömerkinnän kautta. Toimenpidettä voisi muokata seuraavasti: Tuetaan kulttuuri- ja luovien alojen ekologisen kestävyys lisäämistä alan omien ympäristövaikutusten mittaamisella sekä edistetään alojen mahdollisuuksia vaikuttaa laajemmin asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Positiivisesti saamelaiskulttuurin näkökulmia on luonnoksessa otettu huomioon.

Backman Heidi
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Ahonen Paavo-Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö